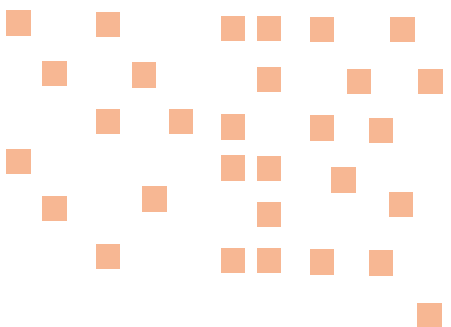

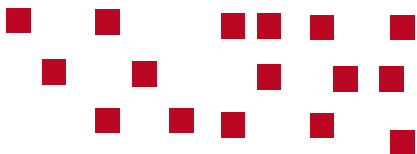
REPUBLIKA KONGA

SYTUACJA BEZPIECZEŃSTWA

**Sytuacja bezpieczeństwa i zagrożenia
dla ludności cywilnej w Republice Konga**

**DPU-WIKP-424/218/2026
20.04.2026**

TREŚĆ ZLECENIA

Proszę o informację na temat sytuacji bezpieczeństwa w Republice Konga.

INFORMACJE DEMOGRAFICZNE

LUDNOŚĆ

Populacja Republiki Konga liczy ponad 6,6 mln osób.^[1]

SKŁAD ETNICZNY

Struktura etniczna Republiki Konga opiera się na grupach z rodziny językowej Bantu, wśród których dominują: Bakongo (41%), Batéké (17%), M'Boshi (13%) oraz Sangha (6%). Pozostałą część populacji tworzą inne grupy etniczne, w tym społeczności rdzenne (autochtoniczne), takie jak: BaAka (Aka), Mbendjele, Mikaya, Gyeli, Luma, Twa oraz Babongo.^[2]

Z uwagi na brak wiarygodnych i aktualnych danych spisowych, liczebność ludności rdzennej w skali ogólnokrajowej jest szacowana w szerokim przedziale od 1,2% do 10% całkowitej populacji.^[3]

SKŁAD RELIGIJNY

Zgodnie z danymi pochodzącymi z ostatniego powszechnego spisu ludności sporządzonego w 2012 r., 55% populacji rodzimej deklaruje przynależność do Kościoła katolickiego, 32% stanowią protestanci (z czego około 33% identyfikuje się z kościołami ewangelikalnymi), natomiast 2% populacji to wyznawcy islamu.^[4]

Równoległe przeprowadzone w tym samym roku (2012 r.) badanie Ministerstwa Gospodarki, Planowania, Zagospodarowania Przestrzennego i Integracji przedstawia odmienną dystrybucję statystyczną: protestantyzm: 55% populacji (w tym około 33% w ramach nurtów ewangelikalnych); katolicyzm: 32%; islam: 2%; inne wyznania chrześcijańskie i nowe ruchy religijne: 9% (w tym m.in. kimbangizm, Niebiański Kościół Chrystusa, Armia Zbawienia, Tenrikyō, Świadkowie Jehowy oraz Kościół Jezusa Chrystusa Świętych w Dniach Ostatnich). Powyższa ekspertyza szacuje również odsetek osób deklarujących ateizm lub brak afiliacji religijnej na poziomie 2%.^[5]

¹ Wordometer, Congo Population, <https://www.worldometers.info/world-population/congo-population/>

² Minority Rights Group. Republic of Congo, <https://minorityrights.org/country/republic-of-congo/>

³ Minority Rights Group. Republic of Congo, <https://minorityrights.org/country/republic-of-congo/>

⁴ USDOS (US Department of State), 2023 Report on International Religious Freedom: Republic of the Congo, 26.06.2024, <https://www.state.gov/reports/2023-report-on-international-religious-freedom/republic-of-the-congo/>

⁵ USDOS (US Department of State), 2023 Report on International Religious Freedom: Republic of the Congo, 26.06.2024, <https://www.state.gov/reports/2023-report-on-international-religious-freedom/republic-of-the-congo/>

USTRÓJ I SYTUACJA POLITYCZNA

USTRÓJ

Zgodnie z postanowieniami konstytucji, Kongo jest republiką.^[6]

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY

Kraj dzieli się na 12 departamentów/rejonów: Bouenza, Brazzaville (miasto i stolica Republiki Konga), Cuvette, Cuvette-Ouest, Kouilou, Lekoumou, Likouala, Niari, Plateaux, Pointe-Noire (drugie największe miasto po stolicy), Pool, Sangha. Departamenty dzielą się na 86 okręgów i 7 gmin.^[7]

Mapa. Podział administracyjny Republiki Konga.^[8]

STRUKTURA WŁADZY

GŁOWA PAŃSTWA

Aktualnym prezydentem jest wieloletni przywódca Konga – **Denis SASSOU NGUESSO**, sprawujący władzę z niewielkimi przerwami od 1979 r. Pierwszą prezydencję pełnił w latach 1979-1992. W połowie lat dziewięćdziesiątych XX w. Republika Konga pogrążyła się w narastających napięciach politycznych. Choć prezydent Denis Sassou-Nguesso objął urząd po konflikcie z 1997 r. i podjął działania zmierzające do

⁶ Britannica, Republic of the Congo, Government and society, <https://www.britannica.com/place/Republic-of-the-Congo/Government-and-society>

⁷ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Republic of Congo, 09.04.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/congo-republic-of-the/#people-and-society>

⁸ Wikipedia, Podział administracyjny Republiki Konga, autor: Golbez, 01.10.2023 (np. CC BY-SA 3.0), https://en.wikipedia.org/wiki/Republic_of_the_Congo#/media/File:Congo_regions_named.png

przywrócenia porządku demokratycznego, ponowne starcia zbrojne z udziałem ugrupowań rebelianckich doprowadziły w 1998 r. do załamania tego procesu. Dzięki wsparciu społeczności międzynarodowej w 1999 r. podpisano jednak porozumienia pokojowe, a w styczniu 2002 r. zatwierdzona została w ogólnokrajowym referendum nowa konstytucja.^[9]

W marcu 2002 r. przeprowadzono wybory, w wyniku których Denis Sassou-Nguesso został ponownie wybrany na siedmioletnią kadencję na urząd Prezydenta Republiki Kongo. Dnia 12 lipca 2009 r. został on wybrany na kolejną kadencję, a następnie w marcu 2016 r.^[10] – zmiana konstytucyjna z 2015 r. zniosła ograniczenia liczby kadencji oraz limit wieku dla urzędu prezydenta, umożliwiając mu ubieganie się o trzy dodatkowe, pięcioletnie kadencje.^[11]

Ostatnie wybory odbyły się w marcu 2026 r. Zgodnie z wynikami wstępnymi prezydent Denis Sassou-Nguesso ponownie zwyciężył w wyborach prezydenckich. Jak ogłosił minister spraw wewnętrznych Raymond Zephirin Mboulou na antenie telewizji państwowej, 82-letni przywódca uzyskał blisko 95% oddanych głosów.^[12] Mabio Mavoungou Zinga z partii Alliance zajął drugie miejsce.^[13]

RZĄD I PREMIER

Prezydent powołuje oraz przewodniczy Radzie Ministrów, sprawując zwierzchnictwo nad jej pracami. Jednocześnie skład rządu, włącznie z osobą Prezesa Rady Ministrów, jest wyłaniany przez Parlament, co odzwierciedla mechanizm współzależności między głową państwa a władzą ustawodawczą w ramach systemu semiprezydenckiego.^[14]

Aktualnym premierem Republiki Kongo jest Anatole Collinet Makosso, który pełni funkcję Prezesa Rady Ministrów oraz szefa rządu od 12 maja 2021 r. Został on ponownie powołany na stanowisko po wyborach parlamentarnych we wrześniu 2022 r.^{[15][16]}

PARLAMENT I WYBORY PARLAMENTARNE

Władza ustawodawcza opiera się na modelu **bikameralnym** i składa się z **Senatu oraz Zgromadzenia Narodowego**. Członkowie obu izb pochodzą z wyboru, a ich kadencje trwają odpowiednio sześć i pięć lat.^[17]

⁹ Embassy of the Republic of Congo, H.E. President Denis Sassou Nguesso, <http://www.ambacongo-us.org/en/about-congo/the-president>

¹⁰ Embassy of the Republic of Congo, H.E. President Denis Sassou Nguesso, <http://www.ambacongo-us.org/en/about-congo/the-president>

¹¹ Reuters, Congo Republic's Sassou wins re-election with nearly 95% in tightly controlled vote, 17.03.2026, <https://www.reuters.com/world/africa/congo-republic-president-sassou-nguessou-wins-re-election-state-tv-reports-2026-03-17/>

¹² DW, President Sassou-Nguesso wins Congo-Brazzaville's election, 18.03.2026, <https://www.dw.com/en/president-sassou-nguessou-wins-congo-brazzavilles-election/a-76347978>

¹³ DW, President Sassou-Nguesso wins Congo-Brazzaville's election, 18.03.2026, <https://www.dw.com/en/president-sassou-nguessou-wins-congo-brazzavilles-election/a-76347978>

¹⁴ Republic du Congo, Administration & Government, <https://republic-congo.com/en/politics/the-administration/>

¹⁵ Congo Yearbook, Interview with Mr. Anatole Collinet Makosso, Prime Minister, Head of Government of Congo, 26.12.2025, <https://congo.yearbook-media.com/en/interview-de-m-anatole-collinet-makosso-premier-ministre-chef-du-gouvernement-du-congo/>

¹⁶ IPU Parline, Congo National Assembly, <https://data.ipu.org/parliament/CG/CG-LC01/election/CG-LC01-E20220710/>

¹⁷ Britannica, Republic of the Congo, Government and society, <https://www.britannica.com/place/Republic-of-the-Congo/Government-and-society>

ZGROMADZENIE NARODOWE

Zgromadzenie Narodowe stanowi izbę niższą parlamentu i składa się ze 151 deputowanych wybieranych na pięcioletnią kadencję. Mandaty obsadzane są w dwuturowym systemie większościowym, przy czym druga tura przeprowadzana jest w okręgach, w których żaden z kandydatów nie uzyskał bezwzględnej większości głosów (50%+1) w pierwszym głosowaniu.^[18]

Ostatnie wybory parlamentarne odbyły się w lipcu 2022 r. Kongijska Partia Pracy prezydenta Denisa Sassou-Nguesso utrzymała znaczącą większość w liczącej 151 członków Zgromadzeniu Narodowym, zwiększając swój stan posiadania do 112 mandatów (w porównaniu z 92 w roku 2017). Dwie partie opozycyjne uplasowały się na dalszych pozycjach, uzyskując po siedem mandatów każda: Panafrykańska Unia na rzecz Demokracji Społecznej, kierowana przez Pascala Tsaty Mabiאלę (7 mandatów), oraz Unia Demokratów Humanistów–YUKI (7 mandatów).^[19]

Funkcję przewodniczącego Zgromadzenia pełni obecnie Isidore Mvouba.^[20]

SENAT

Senat pełni rolę izby wyższej parlamentu. W jego skład wchodzi 72 senatorów wybieranych na sześcioletnią kadencję przez kolegia elektorskie tworzone przez rady regionalne, dystryktowe oraz lokalne.^[21] Ostatnie wybory do Senatu odbyły się w sierpniu 2023 r. Kolejne mają się odbyć w sierpniu 2029 r.^[22]

Aktualnym przewodniczącym Senatu jest Pierre Ngolo.^[23]

W dniu 16 sierpnia 2022 r. nowo wybrane Zgromadzenie Narodowe odbyło pierwsze posiedzenie i ponownie wybrało Isidore'a Mvoubę (PCT) na stanowisko przewodniczącego. Z kolei 22 września prezydent Sassou-Nguesso ponownie powołał Anatole'a Collineta Makosso (PCT) na urząd premiera.^[24]

Kolejne wybory parlamentarne są przewidziane na lipiec 2026 r.^[25]

SYSTEM PRAWNY

Ramy prawne Konga-Brazzaville pozostają w znacznym stopniu ukształtowane przez francuskie prawo cywilne, wprowadzone w okresie kolonialnym. Dziedzictwo to nadal wywiera istotny wpływ na strukturę sądownictwa, treść kodeksów prawnych oraz funkcjonowanie procedur administracyjnych.^[26]

¹⁸ Republic du Congo, Administration & Government, <https://republic-congo.com/en/politics/the-administration/>

¹⁹ IPU Parline, Congo National Assembly, <https://data.ipu.org/parliament/CG/CG-LC01/election/CG-LC01-E20220710/>

²⁰ Republic du Congo, Administration & Government, <https://republic-congo.com/en/politics/the-administration/>

²¹ Republic du Congo, Administration & Government, <https://republic-congo.com/en/politics/the-administration/>

²² IPU Parline, Congo Senate, <https://data.ipu.org/parliament/CG/CG-UC01/election/CG-UC01-E20230820/>

²³ Republic du Congo, Administration & Government, <https://republic-congo.com/en/politics/the-administration/>

²⁴ IPU Parline, Congo National Assembly, <https://data.ipu.org/parliament/CG/CG-LC01/election/CG-LC01-E20220710/>

²⁵ IPU Parline, Congo National Assembly, <https://data.ipu.org/parliament/CG/CG-LC01/election/CG-LC01-E20220710/>

²⁶ Generic global Legal System, A Comprehensive Overview of the Legal System in Congo (Congo-Brazzaville), 11.11.2024, <https://generisonline.com/a-comprehensive-overview-of-the-legal-system-in-congo-congo-brazzaville/>

KARA ŚMIERCI

W Republice Konga kara śmierci nie jest orzekana ani wykonywana. Poprawki do Konstytucji z 2015 r., uznając prawo każdego człowieka do życia, wprowadziły zakaz jej wykonywania (art. 8).^{[27][28][29]}

SYTUACJA BEZPIECZEŃSTWA

ANALIZA STATYSTYCZNA

Według danych ACLED, w kraju Republice Konga w wyniku różnego rodzaju incydentów związanych z naruszeniem bezpieczeństwa zginęło łącznie: w 2023 r. – 6, w 2024 r. – 1 osoba a do października 2025 r. – 17. Najwięcej osób (23 ofiary) zginęło w wyniku przemocy tłumy, w tym 13 osób w związku z zamieszkami i próbą ucieczki, do których doszło w więzieniu w Brazaville.^[30]

CHARAKTERYSTYKA SYTUACJI BEZPIECZEŃSTWA

Za bezpieczeństwo w Republice Konga odpowiadają Kongijskie Siły Zbrojne. Oprócz tego istnieją także paramilitarne oddziały Narodowej Żandarmerii. Jeden z tych oddziałów – Gwardia Republikańska – odpowiada za ochronę prezydenta i najważniejszych osób w państwie. Republika Konga współpracuje w kwestiach wojskowych z Francją, a w 2019 r. została podpisana umowa o współpracy wojskowej z Rosją.^[31]

W Republice Konga nie stacjonują wojska innych krajów. Kraj nie jest zaangażowany w żaden spór międzynarodowy. Aktualnie w Republice Konga nie są obecne oddziały rebelianckie i nie toczą się walki o charakterze wewnętrznym.^[32]

USTAWODAWSTWO SPECJALNE

Nie znaleziono informacji wskazujących na to, by w Republice Konga obowiązywało obecnie ustawodawstwo specjalne typu: stan wojenny, operacja specjalna, godzina policyjna itp.

²⁷ Hauser Global Law School Program, UPDATE: The Legal System of the Republic of the Congo (Congo-Brazzaville): Overview and Research, https://www.nyulawglobal.org/globalex/Congo_Brazzaville1.html

²⁸ Amnesty International, Death Sentences and Executions 2013, 29.05.2024, <https://www.amnesty.org/en/documents/act50/7952/2024/en/>

²⁹ Amnesty International, Death Sentences and Executions 2024 [ACT 50/8976/2025], 04.2025, <https://www.amnesty.org/en/documents/act50/8976/2025/en/>

³⁰ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Republika Konga, Cywile, od 01.01.2023 do 10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

³¹ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Republic of Congo, 25.12.2025, <https://web.archive.org/web/20251231014905/https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/congo-republic-of-the/>

³² ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Republic of Congo, data od 01.01.2023 do 10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

SYTUACJA LUDNOŚCI CYWILNEJ

ANALIZA STATYSTYCZNA

Według danych ACLED, w 2023 r. w Republice Konga w różnego rodzaju incydentach śmierć poniosło 6 cywilów, z kolei w 2024 r. odnotowano śmierć 1 cywila, zaś do października 2025 r. 4 osób. Większość ofiar śmiertelnych z lat 2023-2025 (10 z 11) zginęło w stolicy kraju – Brazaville w wyniku przemocy tłumu.^[33]

ZAGROŻENIA DLA CYWILÓW ZWIĄZANE Z KONFLIKTEM ZBROJNYM

DZIAŁANIA WOJENNE

W okresie od początku 2023 r. do chwili obecnej na terenie Republiki Konga nie odnotowano działań zbrojnych, które wymierzone byłyby w ludność cywilną.^[34]

DZIAŁANIA PARTYZANCKIE

W okresie od początku 2023 r. do chwili obecnej na terenie Republiki Konga nie odnotowano działań partyzanckich, które wymierzone byłyby w ludność cywilną.^[35]

DZIAŁANIA ODWETOWE

W okresie od początku 2023 r. do chwili obecnej na terenie Republiki Konga nie odnotowano działań odwetowych, które wymierzone byłyby w ludność cywilną.^[36]

SYTUACJA HUMANITARNA W STREFACH KONFLIKTU ZBROJNEGO

Na terenie Republiki Konga nie odnotowano działań zbrojnych, które wymierzone byłyby w infrastrukturę, zagrażałyby bezpieczeństwu żywnościowemu czy ograniczały dostęp do pomocy humanitarnej.

³³ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Republika Konga, Cywile, od 01.01.2023 do 10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

³⁴ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Republika Konga, od 01.01.2023 do 10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

³⁵ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Republika Konga, Cywile, od 01.01.2023 do 10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

³⁶ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Republika Konga, Cywile, od 01.01.2023 do 10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

ZAGROŻENIA DLA CYWILÓW NIEZWIĄZANE Z KONFLIKTEM ZBROJNYM

TERRORYZM

W Republice Konga w ostatnich latach nie zanotowano przypadków zamachów terrorystycznych.^[37]

POZAPRAWNE EGZEKUCJE, UPROWADZENIA, POGROMY

W Republice Konga odnotowuje się pozaprawne zabójstwa ludności cywilnej, do których dochodzi głównie w wyniku przemocy tłumu i zamieszek, lub są to samosądy dokonane na złodziejach.^[38]

Dnia 4 marca 2023 r. mieszkańcy Kintele spalili dwie osoby posądzone o kradzież (Brazzaville).^[39]

13 czerwca 2023 r. nieznani sprawcy zabili w Brazzaville córkę dawnego prezydenta kraju, Alphonse Massamba-Debat. Motyw pozostaje nieznanym.^[40]

15 kwietnia 2024 r. kilkudziesięcioosobowa grupa młodzieży zdemolowała sklepy należące do Kameruńczyków w miejscowości Ouessou w departamencie Sangha. Jeden z miejscowych Kameruńczyków został oskarżony o porwanie i zabicie młodej kobiety. Policja interweniowała z użyciem gazu łzawiącego. Jedna osoba zmarła w następstwie obrażeń.^[41]

30 kwietnia 2025 r. mieszkańcy Nkayi (Bouenza) zabili osobę oskarżoną o kradzież.^[42]

W Republice Konga odnotowano także samosądy dokonywane na osobach należących do „Black Babies” (Bébés Noirs). Określenie „Czarne Dzieci” odnosi się zazwyczaj do młodych osób w wieku od 13 do 25 lat, najczęściej pozostających bez zajęcia i poza systemem edukacji, które – uzbrojone w noże – dopuszczają się grabieży, czynów o charakterze seksualnym, zabójstw oraz napaści na ludność cywilną (patrz dalej). Przemoc i nadużycia popełniane przez te grupy wywołują zróżnicowane reakcje społeczne. W niektórych dzielnicach mieszkańcy powołali oddolne formacje samoobrony oraz inne inicjatywy organizowane za pośrednictwem stowarzyszeń sąsiedzkich.^[43]

³⁷ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Republika Konga, Cywile, od 01.01.2023 do 10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

³⁸ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Republika Konga, Cywile, od 01.01.2023 do 10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

³⁹ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Republika Konga, Cywile, od 01.01.2023 do 10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁴⁰ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Republika Konga, Cywile, od 01.01.2023 do 10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁴¹ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Republic of Congo, civilains, data 01.01.2023-28.03.2025, dane pobrano 04.04.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁴² ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Republic of Congo, civilains, data 01.01.2023-28.03.2025, dane pobrano 04.04.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁴³ UNDP (United Nations Development Programme), The 'Black Babies' in Congo Brazzaville: how about approaching the issue differently?, 28.12.2021, <https://www.undp.org/fr/congo/blog/black-babies-congo-brazzaville-how-about-approaching-issue-differently#:~:text=In%20some%20neighbourhoods%2C%20people%20have%20formed%20self%2Ddefence.The%20Congolese%20authorities%20are%20regularly%20being%20accused>

19 czerwca 2023 r. tłum spalił żywcem dwie osoby podejrzane o przynależność do „Czarnych dzieci”^[44]

Dnia 5 czerwca 2025 r. mieszkańcy Brazaville Talangai (Brazaville) zabili maczetami dwie osoby, które zostały oskarżone o przynależność do ugrupowania „Czarne Dzieci”.^[45]

PRZEMOC STOSOWANA W TRAKCIE DEMONSTRACJI I PROTESTÓW

Od początku 2023 r. do października 2025 r. w Republice Konga nie zanotowano przypadków stosowania przemocy w trakcie wieców i protestów.^[46]

PRZESTĘPCZOŚĆ ZORGANIZOWANA

W dużych ośrodkach miejskich, przede wszystkim w dzielnicach centralnych (Brazzaville i Pointe-Noire), służby policyjne zapewniają bezpieczeństwo, gdyż są to dzielnice o dużej koncentracji budynków rządowych i stałej obecności sił bezpieczeństwa. Na południowych i północnych obrzeżach Brazzaville, na przedmieściach i w dzielnicach slumsów (dzielnice: Marche Total, Bacongo, Mougali) przestępczość jest największa. Działają tam gangi młodocianych przestępców, uzbrojonych w noże. Zdarzają się także walki gangów i potyczki z siłami bezpieczeństwa.^[47] Gangi młodocianych przestępców noszą różne nazwy, m.in. *Bébés Noirs* lub *Kulunas*.^[48]

Bébés Noirs, działający głównie w ubogich dzielnicach Brazzaville i Pointe-Noire są zaangażowane w przestępstwa z użyciem przemocy, takie jak rozboje, wymuszenia, porwania oraz drobny handel narkotykami, a także często wchodzi w konflikty z rywalizującymi grupami na obszarach miejskich oraz w instytucjach, takich jak więzienia czy posterunki policji. Choć niektóre z tych grup mają rozpoznawalnych przywódców, zazwyczaj charakteryzują się brakiem sformalizowanych struktur i jasno określonych celów.^[49]

W wyniku działalności gangów często dochodzi do starć między różnymi grupami oraz między gangami, a siłami bezpieczeństwa. Siły bezpieczeństwa interweniują w przypadkach dotyczących młodocianych gangów, jednak niekiedy w wyniku działań służb, młodzi ludzie są poddawani przemocy fizycznej, w tym także zdarzały się przypadki zgonów w wyniku interwencji służb.^[50] Niepokojącym zjawiskiem stały się także publiczne lincze domniemych członków grup przestępczych. Władze

⁴⁴ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Republika Konga, Cywile, od 01.01.2023 do 10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁴⁵ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Republika Konga, Cywile, od 01.01.2023 do 10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁴⁶ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Republika Konga, Cywile, od 01.01.2023 do 10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁴⁷ USDOS (US Department of State), Bureau of Diplomatic Security OSAC, Republic of Congo Country Security Report, 06.10.2024, <http://www.osac.gov/Content/Report/308f1391-85bf-4969-92bf-1d1463068927>

⁴⁸ CMT (Congo Media Time), Phénomène « Bébés noirs » : les populations invitent le gouvernement à « prendre à bras-le-corps cette situation », 29.08.2023, <https://congomediatime.com/phenomene-bebes-noirs-les-populations-invitent-le-gouvernement-a-prendre-a-bras-le-corps-cette-situation/>

⁴⁹ Organized Crime Index, Republic of the Congo, https://africa.ocindex.net/country/republic_of_the_congo

⁵⁰ USDOS (US Department of State), Bureau of Diplomatic Security OSAC, Republic of Congo Country Security Report, 06.10.2024, <http://www.osac.gov/Content/Report/308f1391-85bf-4969-92bf-1d1463068927>

stoją w obliczu rosnącej presji społecznej, by przeciwdziałać narastającemu wpływowi gangów na bezpieczeństwo publiczne.^[51]

Luźno powiązane sieci przestępcze są również aktywne w obszarze przestępczości finansowej, handlu fauną oraz przemytu ludzi, często stosując przemoc o niskim natężeniu. Grupy te utrzymują powiązania transnarodowe, a podmioty zaangażowane w przestępstwa przeciwko faunie są powiązane z aktorami międzynarodowymi. Sieci handlu ludźmi funkcjonują w większym stopniu lokalnie, ponieważ wielu cudzoziemskich pokrzywdzonych wjeżdża do kraju samodzielnie lub na podstawie fałszywych ofert pracy. Operacje przemytu ludzi wykorzystujące kraj jako trasę tranzytową do Europy opierają się natomiast na szerszych powiązaniach międzynarodowych.^[52]

PRAWNE I PRAKTYCZNE ASPEKTY DOTYCZĄCE ZMIANY MIEJSCA POBYTU

PRZEPISY REGULUJĄCE SWOBODĘ PRZEMIESZCZANIA SIĘ

Prawo Republiki Konga zapewnia swobodę przemieszczania się, podróży zagranicznych, emigracji i repatriacji. Generalnie władze respektują te prawa również w stosunku do uchodźców i osób poszukujących ochrony. Problemem dla większości mieszkańców kraju pozostaje możliwość otrzymania paszportu w celu podróży zagranicznych. Jest to trudny i długotrwały proces, łatwiejszy i szybszy dla osób powiązanych z władzami.^[53]

MIGRACJE WEWNĘTRZNE

Republika Konga to jeden z najbardziej zurbanizowanych krajów Afryki, w którym prawie 70% obywateli mieszka na obszarach miejskich. Ludność koncentruje się w południowo-zachodniej części kraju, głównie w stolicy Brazzaville, Pointe-Noire, oraz wzdłuż linii kolejowej łączącej Republikę Konga z Demokratyczną Republiką Konga. Tropikalne dżungle na północy kraju są słabo zaludnione.^[54]

Liczba ludności miejskiej przyrasta nadal w szybkim tempie, prowadząc do względnej pauperyzacji miejskiej ludności, której połowa mieszka w slumsach.^[55]

WEWNĘTRZNI UCHODźCY

Według danych z września 2021 r., w Republice Konga zarejestrowanych jest ponad 300 tys. wewnętrznych uchodźców. Część z nich opuściła swoje domy w ostatnich

⁵¹ Organized Crime Index, Republic of the Congo, https://africa.ocindex.net/country/republic_of_the_congo

⁵² Organized Crime Index, Republic of the Congo, https://africa.ocindex.net/country/republic_of_the_congo

⁵³ USDOS (US Department of State), 2023 Country Report on Human Rights Practices: Republic of the Congo, 23.04.2024, <https://www.state.gov/reports/2023-country-reports-on-human-rights-practices/republic-of-the-congo/>

⁵⁴ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Republic of Congo, 09.04.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/congo-republic-of-the/#people-and-society>

⁵⁵ Integral Human Development, Country Profiles Congo Brazzaville, <https://migrants-refugees.va/country-profile/congo-brazzaville/>

latach w wyniku katastrof naturalnych.^[56] Jednak około 27 tys. osób, które mieszkają w departamencie Pool, to osoby wysiedlone podczas wojny domowej, jaka miała miejsce w Republice Konga na przełomie XX i XXI w.^[57]

Republika Konga nie doświadczała w ostatnim czasie konfliktów ani katastrof na skalę generującą masowe przesiedlenia wewnętrzne.

UCHODŹCY W KRAJACH SĄSIEDNICH

Aktualnie nie notuje się napływu uchodźców do krajów sąsiednich, uciekających z terytorium Republiki Konga.

PODSUMOWANIE

Republika Konga jest republiką prezydencką.

Na terenie kraju nie toczy się obecnie żaden konflikt zbrojny, a ludność cywilna nie jest celem ataków. Jednocześnie nie stwierdza się powszechnego zagrożenia życia dla mieszkańców Republiki Konga.

W kraju tym nie jest orzekana ani wykonywana kara śmierci.

Na terenie Republiki Konga nie odnotowuje się obecnie żadnych przymusowych przesiedleń, aczkolwiek wewnątrzni uchodźcy w regionie Pool, którzy opuścili domy w wyniku wojny domowej pod koniec XX w., nie powrócili nadal do domów.

⁵⁶ Integral Human Development, Country Profiles Congo Brazzaville, <https://migrants-refugees.va/country-profile/congo-brazzaville/>

⁵⁷ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Republic of Congo, 09.04.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/congo-republic-of-the/#people-and-society>

ZASTRZEŻENIE

Niniejsze opracowanie tematyczne zostało przygotowane przez Wydział Informacji o Krajach Pochodzenia Urzędu do Spraw Cudzoziemców na potrzeby prowadzenia postępowań w sprawach o udzielenie ochrony międzynarodowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Opracowanie na temat sytuacji bezpieczeństwa może być pomocne w szczególności w sprawach rozpatrywanych w oparciu o **art. 15 pkt. 3 oraz art. 18 pkt. 1. Ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium RP z dn. 13 czerwca 2003 z późn. zmianami.**

Treść opracowania nie przesądza jednak o wyniku decyzji w indywidualnym postępowaniu administracyjnym, gdyż zawsze brana jest pod uwagę całość zgromadzonego materiału dowodowego i indywidualny charakter sprawy.

Informacje zamieszczone w niniejszym opracowaniu pochodzą w większości z publicznie dostępnych źródeł. Zostały one zebrane i opracowane przy zachowaniu zasady neutralności i obiektywizmu, a także z dołożeniem najwyższej staranności – tak, by odzwierciedlały aktualny w chwili publikacji opracowania stan wiedzy na prezentowany temat, a także pochodziły z różnych źródeł.

Terminologia użyta w niniejszym opracowaniu nie jest terminologią prawniczą. Określenia takie jak „prześladowanie”, „dyskryminacja”, „konflikt” itp. używane mogą być, za materiałami źródłowymi, w znaczeniu potocznym i nie są tożsame z definicjami podanymi w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Niniejsze opracowanie zawiera wyłącznie informacje, poglądy i opinie prezentowane przez autorów materiałów źródłowych. Oświadczenia i oceny zawarte w niniejszym opracowaniu nie są i nie mogą być uważane za oświadczenia i oceny własne Urzędu do Spraw Cudzoziemców. Niniejsze opracowanie nie jest także i nie może być uważane za jakąkolwiek deklarację polityczną polskich władz.

Urząd do Spraw Cudzoziemców nie ponosi odpowiedzialności prawnej za publikowane w opracowaniu treści ani nie jest zobowiązany do publikacji jego aktualizacji, a także nie ponosi odpowiedzialności za sposób wykorzystania udostępnionych informacji.

Informujemy, że autorskie prawa majątkowe do niniejszego opracowania, w tym prawo do jego rozpowszechniania i publicznego udostępniania w Internecie, przysługują wyłącznie Urzędowi do Spraw Cudzoziemców (adres: ul. Koszykowa 16, 00-564 Warszawa; NIP: 5262548316; REGON: 017315012).

BIBLIOGRAFIA

1. ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Republika Kongo, od 01.01.2023 do 10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>
2. Amnesty International, Death Sentences and Executions 2024 [ACT 50/8976/2025], 04.2025, <https://www.amnesty.org/en/documents/act50/8976/2025/en/>
3. Britannica, Republic of the Congo, Government and society, <https://www.britannica.com/place/Republic-of-the-Congo/Government-and-society>
4. CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Republic of Congo, 09.04.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/congo-republic-of-the//people-and-society>
5. CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Republic of Congo, 09.04.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/congo-republic-of-the//people-and-society>
6. CMT (Congo Media Time), Phénomène « Bébés noirs » : les populations invitent le gouvernement à « prendre à bras-le-corps cette situation », 29.08.2023, <https://congomediatic.com/phenomene-bebes-noirs-les-populations-invitent-le-gouvernement-a-prendre-a-bras-le-corps-cette-situation/>
7. Congo Yearbook, Interview with Mr. Anatole Collinet Makosso, Prime Minister, Head of Government of Congo, 26.12.2025, <https://congo.yearbook-media.com/en/interview-de-m-anatole-collinet-makosso-premier-ministre-chef-du-gouvernement-du-congo/>
8. DW, President Sassou-Nguesso wins Congo-Brazzaville's election, 18.03.2026, <https://www.dw.com/en/president-sassou-nguesso-wins-congo-brazzavilles-election/a-76347978>
9. Embassy of the Republic of Congo, H.E. President Denis Sassou Nguesso, <http://www.ambacongo-us.org/en/about-congo/the-president>
10. Generic global Legal System, A Comprehensive Overview of the Legal System in Congo (Congo-Brazzaville), 11.11.2024, <https://generisonline.com/a-comprehensive-overview-of-the-legal-system-in-congo-congo-brazzaville/>
11. Hauser Global Law School Program, UPDATE: The Legal System of the Republic of the Congo (Congo-Brazzaville): Overview and Research, https://www.nyulawglobal.org/globalex/Congo_Brazzaville1.html
12. Integral Human Development, Country Profiles Congo Brazzaville, <https://migrants-refugees.va/country-profile/congo-brazzaville/>
13. IPU Parline, Congo National Assembly, <https://data.ipu.org/parliament/CG/CG-LC01/election/CG-LC01-E20220710/>
14. IPU Parline, Congo Senate, <https://data.ipu.org/parliament/CG/CG-UC01/election/CG-UC01-E20230820/>
15. Minority Rights Group. Republic of Congo, <https://minorityrights.org/country/republic-of-congo/>

16. Organized Crime Index, Republic of the Congo, https://africa.ocindex.net/country/republic_of_the_congo
17. PISM (Polski Instytut Spraw Zagranicznych), Grupa zbrojna Ruchu 23 Marca (M23), która walczy z armią rządową Demokratycznej Republiki Konga (DRK), 04.03.2025, <https://www.pism.pl/publikacje/ofensywa-m23-w-demokratycznej-republice-konga>
18. Republic du Congo, Administration & Government, <https://republic-congo.com/en/politics/the-administration/>
19. Reuters, Congo Republic's Sassou wins re-election with nearly 95% in tightly controlled vote, 17.03.2026, <https://www.reuters.com/world/africa/congo-republic-president-sassou-nguesso-wins-re-election-state-tv-reports-2026-03-17/>
20. UNDP (United Nations Development Programme), The 'Black Babies' in Congo Brazzaville: how about approaching the issue differently?, 28.12.2021, <https://www.undp.org/fr/congo/blog/black-babies-congo-brazzaville-how-about-approaching-issue-differently/~:text=In%20some%20neighbourhoods%2C%20people%20have%20formed%20self%2Ddefense.The%20Congolese%20authorities%20are%20regularly%20being%20accused>
21. USDOS (US Department of State), 2023 Country Report on Human Rights Practices: Republic of the Congo, 23.04.2024, <https://www.state.gov/reports/2023-country-reports-on-human-rights-practices/republic-of-the-congo/>
22. USDOS (US Department of State), 2023 Report on International Religious Freedom: Republic of the Congo, 26.06.2024, <https://www.state.gov/reports/2023-report-on-international-religious-freedom/republic-of-the-congo/>
23. USDOS (US Department of State), Bureau of Diplomatic Security OSAC, Republic of Congo Country Security Report, 06.10.2024, <http://www.osac.gov/Content/Report/308f1391-85bf-4969-92bf-1d1463068927>
24. Wikipedia, Podział administracyjny Republiki Konga, autor: Golbez, 01.10.2023 (np. CC BY-SA 3.0), https://en.wikipedia.org/wiki/Republic_of_the_Congo//media/File:Congo_regions_named.png
25. Wordometer, Congo Population, <https://www.worldometers.info/world-population/congo-population/>